

Priče braće Grimm

SNJEGULJICA I SEDAM PATULJAKA

Jednom davno usred zime, kad su pahuljice snijega padale s neba kao perje, sjedila je i šila uz prozor uokviren crnom ebanovinom jedna kraljica. I kako je šila, pogledavala je u snijeg i odjednom se ubola iglom u prst, te su tri kapi krvi kapnule u snijeg. Crvena krv na bijelom snijegu je tako lijepo izgledala, da kraljica u sebi pomisli: Kad bih barem imala dijete bijelo kao snijeg, crveno kao krv i crno kao drvo prozorskog okvira. Kad uskoro ona rodi kćer bijelu kao snijeg, crvenu kao krv i crnu kao ebanovina, te su joj dali ime Snjeguljica. Kako se dijete rodilo, kraljica je umrla.

Nakon godinu dana kralj se opet oženio. Bila je to lijepa žena, ali ponosna i ohola, i nije mogla podnijeti, da bi ju netko nadmašio u ljepoti. Imala je čarobno ogledalo i kad bi stala pred njega i u njem se promatrala, govorila bi:

“Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša žena na cijelome svijetu?”

Ogledalo bi joj odgovorilo:

„Kraljice, vi ste najljepši na cijelome svijetu!”

Kraljica je tada bila zadovoljna, jer je znala, da ogledalo govori istinu.

Snjeguljica je rasla i postajala sve ljepša i ljepša. Kad je navršila sedam godina bila je lijepa kao lijep dan. Bila je ljepša od same kraljice. I kad je jednog dana kraljica upitala svoje ogledalo:

„Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša žena na cijelome svijetu?”

Ogledalo joj je tada odgovorilo:

„Kraljice, vi ste ovdje najljepša,
ali Snjeguljica je jos tisuću puta ljepša od vas,!”

Kraljica se uplašila i od bijesa je proplijedila, pa pozelenila. Od tog trenutka, kada bi ugledala Snjeguljicu, srce bi joj se preokrenulo u tijelu, tako je mrzila tu djevojku. Zavist i oholost rasli su kao korov u njenom srcu i svakim danom bili su veći i veći. Ni danju ni noću nije više imala mira.

Tada je pozvala lovca i naredila mu :”Odvedi ovo dijete duboko u šumu. Ne želim ga više nikada vidjeti svojim očima. Ubij ga i kao dokaz, da si izvršio naredbu, donesi mi njegova pluća i njegova jetra.” Lovac poslušao kraljicu i odvede Snjeguljicu. A kad je povukao lovački nož, da njime probode Snjeguljičino nedužno srce, ona je zaplakala: “Ah, dobri lovče, pusti me na životu. Pobjeći ću duboko u šumu i nikad se više neću

vratiti svojoj kući." Snjeguljica je bila tako lijepa, da se lovac sažali i reče: "Bježi, siroto dijete." - A pri tom je mislio: Divlje životinje će te i tako uskoro proždrijeti. Ipak je osjetio kako mu je kamen pao sa srca, jer ju nije sam morao ubiti. U tom času kraj njega je poskočio mladi vepar. Lovac ga hitro probode i izvadi mu pluća i jetra, kao dokaz kraljici o izvršenoj naredbi.

Kuhar je pluća i jetra morao skuhati u slanoj vodi. Pripremljeno jelo kraljica je pojela, uvjerena da je pojela pluća i jetra od Snjeguljice.

Sirota djevojka ostala je u velikoj šumi sama kao prst. Sva prestrašena pogledavala je svaki list na drveću. Nije znala kako si pomoći i poče bježati preko kamenja i trnja. Divlje životinje skakale su pokraj nje, ali joj nisu nista učinile. Snjeguljica je trčala kako su je noge nosile sve dublje i dublje u šumu dok nije sva smalaksala. Već se spuštala noć, kad ona ugleda kućicu, pridje bliže, pa udje unutra. U kućici je bilo sve tako malo i ljupko i čisto, da se riječima ne može opisati. Stolić je bio prestrt bijelim stolnjakom, na njemu je stajalo sedam tanjurića, a u svakom žličica, i još sedam nožića i viljičica, i sedam čašica. Uz zid je stajalo sedam krevetića, jedan pokraj drugog, svi prekriti sa snježno bijelim pokrivačima.

Snjeguljica je bila tako gladna i žedna, da je iz svakog tanjurića pojela malo povrća i kruha i iz svake čašice je popila po kapljicu vina. Nije htjela sve samo jednom jesti i popiti. Umorna poželi leći u krevetić, ali niti jedan krevetić joj nije bio dobar. Jedan krevetić je bio preveliki, drugi premali, dok nije konačno legla u sedmi, pomolila se Bogu i zaspala.

Kada se sasvim smračilo, vratili su se gospodari u svoj dom. Ovdje su živjeli sedam patuljaka, koji su kopali rudaču u rudniku. Kad su upalili i rasvjetlili kuću sa svojih sedam svjetiljki, odmah su primjetili, da je netko bio unutra, jer nije sve stajalo na svojem mjestu onako, kako su oni ostavili. Prvi patuljak tada reče: „Tko je to sjedio na mojem stolčiću?“ Drugi: „Tko je jeo iz mojeg tanjurića?“ Treći: „Tko je odgrizao moj kruščić?“ Četvrti: „Tko je jeo moje povrće?“ Peti: „Tko je nabadao mojom viljičicom?“ Šesti: „Tko je rezao mojim nožićem?“ Sedmi: „Tko je pio iz moje čašice?“ Onda se prvi patuljak okrenuo i primjetio, da je njegov krevetić udubljen, te reče: „Tko je bio u mojem krevetiću?“ Odmah su dotrčali i svi ostali, te povikaše u jedan glas: „U mojem je isto netko spavao!“ Kad je ali sedmi došao do svojeg kreveta, ugledao je kako u njemu leži Snjeguljica i spava. Pozvao je druge, i kad su dotrčali, svi su se čudom čudili. Da bolje vide, sa sedam su svjetiljka rasvjetlili Snjeguljicu. „O, Bože moj! O, Bože moj!“ uzvikivali su „kako je to lijepo dijete!“ Jako su se radovali, ali Snjeguljicu nisu probudili, već su je pustili spavati u krevetiću.

A sedmi je patuljak, svaki sat spavao u drugom krevetiću i noć je tako brzo prošla.

U jutro se Snjeguljica probudila, a kad je ugledala sedam patuljaka nije se uopće uplašila. Patuljci su bili ljubazni i samo su ispitivali: „Kako se zoveš?“ – „Zovem se Snjeguljica“, odgovorila im je djevojka. „Kako si dospjela u našu kuću?“ htjeli su znati patuljci. Snjeguljica im je ispričala, kako ju je njena maćeha željela ubiti, ali da joj je lovac poklonio život. Pričala im je kako je onda cijeli dan trčala kroz šumu, dok konačno nije naišla na njihovu kućicu. Kad su patuljci čuli ovu strašnu priču, upitali su Snjeguljicu: „Ako želis voditi naše domaćinstvo, kuhati, namještati krevete, šivati i plesti, brinuti da sve bude uredno i čisto, možeš ostati kod nas i imati čes sve što trebaš. – „Da, hocu“, odgovorila je Snjeguljica, „od sveg srca rado“, i ostala je s njima živjeti. Snjeguljica je od tada održavala kuću. U jutro su patuljci odlazili u brda tražiti rudaču i zlato, a na večer kad su se vratili, već ih je čekalo gotovo jelo. Preko dana je djevojka ostajala sama, pa su je dobri patuljci upozoravali: „Čuvaj se tvoje zle maćeha. Ona će uskoro doznati gdje živiš. Ne puštaj nikoga u kuću.“

Kraljica, misleći da je pojela pluća i jetra od Snjeguljice, bila je sigurna, da je opet ona prva i najljepša, te je stupila pred svoje ogledalo i upitala:

„Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša na cijelome svijetu?“

Ogledalo je odgovorilo:

„Kraljice, vi ste najljepši ovdje,
Ali Snjeguljica iza brda
Kod sedam patuljaka
Još tisuću puta ljepša je od vas.“

Kraljica se zaprepastila, jer je znala, da ogledalo uvijek govori istinu. Znala je, da ju je lovac prevario i da je Snjeguljica još na životu. Iz nova je smišljala kako da ju ubije. Tako dugo dok ona sama nije najljepša na cijelome svijetu, nije joj zavist dala mira. Kad je napokon smislila kako da se riješi Snjeguljice, obukla se kao stara piljarica i nitko ju ne bi mogao prepoznati. Tako prerusena, išla je preko sedam brda do sedam patuljaka, pokucala na vrata i viknula: „Dobru robu prodajem, prodajem!“ Snjeguljica pogleda kroz prozor i uzvrat: „Dobar dan dobra ženo, a što to prodajete?“- „Dobru robu, lijepu robu“, odgovori joj žena, „Imam remenje u svim bojama“, i izvadi jedan remen, tkan u šarenoj svili. Ovo je poštena žena i sigurno ju smijem pustiti unutra, pomisli Snjeguljica, otključa vrata i kupi lijepi remen. „Dobro dijete“, reče starica, „kako samo izgledaš! Dodji, ja ću te urediti i lijepo opasati.“

Bez ikakvih primisli, Snjeguljica se postavila i pustila, da ju starica s novim remenom opasa; a ova poče pritezati tako brzo i čvrsto, da je Snjeguljici ponestalo daha i ona se sruši kao mrtva. „Tako, do sada si ti bila najljepša“ reče i požuri se van.

Nedugo nakon toga, u večer, vratili su se patuljci svojoj kući. Ali kako su se samo uplašili, kad su vidjeli svoju dragu Snjeguljicu nepomičnu ležati na zemlji. Bila je kao mrtva. Podigli su ju sa zemlje, a kad su vidjeli prečvrsto stegnut remen, odmah su ga prerezali. I gle! Snjeguljica poče disati i polako oživi. Kad su patuljci čuli što se zbilo, govorili su: „Stara piljarica nije bila nitko drugi, nego bezbožna kraljica. Čuvaj se i ne puštaj nikoga u kuću, kad mi nismo s tobom.“

Zla žena, kad se vratila kući, stala je pred ogledalo i upitala:

„Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša na cijelome svijetu.“

Ogledalo joj, ali odgovori, kao i do sada:

Kraljice, vi ste najljepši ovdje,
Ali Snjeguljica iza brda
Kod sedam patuljaka
Jos tisuću puta ljepša je od vas.”

Kad je to kraljica čula, sva joj je krv pojurila u srce, tako se zaprepastila, jer je znala, da je Snjeguljica oživjela. „Ali sada“, reče, „smisliti ću nešto da te zauvijek uništım“, i jer je bila vještica, vješto je izradila otrovni češalj. Opet se presvukla, ali sada u drugu staru ženu. I opet se uputila preko sedam brda do sedam patuljaka, pokucala na vrata i viknula:

„Dobru robu prodajem, prodajem!“ Snjeguljica pogleda kroz prozor i reče: „Idi samo dalje. Ne smijem nikoga pustiti u kuću.“ – „Sigurno smiješ barem pogledati što

imamm", reče starica, dohvati i visoko podigne otrovni češalj. Djevojci se češalj tako svidjao, da se opet dala prevariti i otvorila je vrata. Kad su se pogodile za cijenu, starica reče: "Sada ću te još lijepo počesljati." Sirota Snjeguljica, ne misleći ništa zlo, pristala je, ali čim je češalj začesljao njezinu kosu, otrov je počeo djelovati i ona je pala u nesvijest. "Ti, uzorak ljepote", reče zla žena, "sada si dobila svoje", i okrene se i ode. Na sreću, već je bilo veče, i patuljci su se uskoro vratili kući. Kad su vidjeli Snjeguljicu kao mrtvu ležati na zemlji, odmah su posumnjali na mačehu, pretraživali su i napokon našli otrovni češalj. Čim su ga izvadili iz kose, Snjeguljica je opet došla k sebi i ispričala im što se dogodilo. Patuljci su ponavljali što su već toliko puta govorili, kako mora dobro paziti na sebe i nikome ne otvoriti vrata.

Kraljica se kod kuće stala pred ogledalo i upitala:

"Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša na cijelome svijetu?"

Ogledalo joj odgovori kao i prije:

"Kraljice, vi ste najljepša ovdje,
Ali Snjeguljica iza brda,
Kod sedam patuljaka
Jos tisuću puta ljepša je od vas."

Kada je kraljica čula što ogledalo govori, pocela se tresti od bijesa. "Snjeguljica mora umrijeti, makar i po cijenu mogeg života." Otišla je u tajnu izbu, u koju nitko nije zalazio, i pripremila otrovnu jabuku. Jabuka je izvana vrlo privlačno izgledala. Bila je bijela i crvenog obraza i svatko tko bi ju vidio, poželio bi u nju zagristi. Ali onaj, tko bi samo komadić jabuke pojeo, morao bi umrijeti. Kada je kraljica zgotovila jabuku, namazala si je lice i preobukla se u seljanku, te se uputila preko sedam brda do sedam patuljaka. Kad pokuca na vrata, Snjeguljica proviri glavu kroz prozor i reče: "Nikoga ne smijem pustiti unutra. Patuljci su mi zabranili." – "Meni je pravo", odgovori seljanka, "moje ću jabuke ja već prodati. A jednu ću tebi pokloniti, uzmi." "Ne", odgovori Snjeguljica, "ne smijem ništa uzeti." – "Zar se bojiš otrova?" upita starica, „gledaj, prerezati ću jabuku u dva dijela; crvenu polovicu ćeš ti pojesti, a ja ću bijelu." Jabuka je ali bila tako pripremljena, da je otrovan bio samo njezin crveni obraz. Snjeguljicu je mamila lijepa jabuka, i kad je vidjela seljanku jesti, nije mogla odoljeti, pružila je ruku i uzela otrovnu polovicu. Čim je zagrizla, srušila se mrtva. Kraljica je zlokobno sjevala očima, gromoglasno se smijala i govorila: "Bijela kao snijeg, crvena kao krv, crna kao ebanovina! Ovog puta te patuljci više neće moći oživjeti."

I kad je kod kuće ispitivala ogledalo:

"Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša na cijelome svijetu?"

Ogledalce je konačno odgovorilo:

„Kraljice, vi ste najljepša na cijelome svijetu.“

Kraljičino zavidno srce se smirilo, koliko se samo jedno zavidno srce uopće može smiriti.

Kad su patuljci vratili kući, našli su Snjeguljicu ležati na zemlji, ali ovaj put iz njezinih usta nije izlazio niti dašak, jer bila je mrtva. Digli su je sa zemlje, tražili su, da li će naći neki otrov, otkopčali su remen, česljali su joj kosu, prali ju vodom i vinom, ali ništa nije pomoglo. Drago dijete bilo je i ostalo mrtvo. Položili su ju na nosila, i svih sedam su sjeli uokolo i počeli su plakati. Plakali su tri dana, a onda su ju željeli pokopati. Ali Snjeguljica je izgledala svježe kao da je živa. Njezini obrazi bili su još uvijek lijepo rumeni. „Ne, ne možemo ju pokriti crnom zemljom“, mislili su i dali izraditi stakleni lijes, da bi se Snjeguljicu vidjelo sa svih strana. Polegnuli su je unutra i sa zlatnim slovima napisali su njezino ime i to, da je kraljeva kći. Lijes su iznijeli na brdo, gdje ga je i dan i noć čuvao jedan od patuljaka. I životinje su dolazile i oplakivale su Snjeguljicu. Prvo je doletjela sova, onda gavran, i na kraju golubica.

Snjeguljica je dugo, dugo vremena ležala u lijesu, no nije se mijenjala, već je izgledala, kao da spava, i bila je bijela kao snijeg, crvena kao krv i crnokosa kao ebanovina. Jednoga dana u šumi se našao neki kraljević. Prišao je kućici u kojoj su živjeli patuljci i kod njih je prenoćio. Kad je na brežuljku opazio lijes u kojem je ležala lijepa Snjeguljica i pročitao što na njemu zlatnim slovima piše, on patuljcima reče: „Dajte mi ovaj lijes, a ja ću vama za uzvrat dati sve što god zaželite.“ Ali patuljci su mu odgovorili: „Lijes nećemo nikome dati za svo zlato ovog svijeta.“ Kraljević odgovori: „Onda vas molim, poklonite mi lijes. Ja ne mogu živjeti, a da ne vidim Snjeguljicu. Voljeti ću ju i poštivati. Biti će moja najdraža.“ Jer je kraljević tako govorio, patuljci su se nad njim sažalili i pristali su. Kraljević je tada pozvao svoje slugu, da na ramenima odnesu lijes. Kako su nosili, spotaknuli su se preko jednog grma i lijes se zatresao, a komad otrovne jabuke, kojeg je Snjeguljica odgrizla, izletio joj je iz grla. Ubrzo, ona je otvorila oči, podigla je poklopac lijesa i ustala. Snjeguljica je i opet oživjela. „O Bože, gdje sam li to?“ uzviknula je. Presretni kraljević reče: „Tu si, uz mene“, i ispriča joj, što se sve zbilo, te nastavi: „Volim te više od svega na svijetu. Dodji s menom u dvorac mojeg oca, i postani mojom ženom.“ Snjeguljica je pristala i otišla je s kraljevićem.

Kralj je na dvoru naredio pripreme za raskošno vjenčanje.

Na slavlje je bila pozvana i Snjeguljičina bezbožna maćeha. Kad se pripremala za vjenčanje, odjenula se u lijepe haljine, te stala pred ogledalo i upitala:

“Ogledalce, ogledalce na zidu,
Tko je najljepša na cijelome svijetu?”

Ogledalo je odgovorilo:

“Kraljice, vi ste najljepša ovdje,
Ali mlada kraljica je tisuću puta
ljepša nego vi.”

Zlokobnica je proklela i od silnog straha nije znala što bi. Prvo uopće nije željela ići na vjenčanje, ali nije imala mira, morala je otići i vidjeti mladu kraljicu.

I kako je stupila u dvoranu, prepoznala je Snjeguljicu, i od straha i zaprepaštenja stala je kao ukopana. Ali željezne cipele već su se grijale na vatri, i kad su ih sa klještima donijeli pred nju, morala je stupiti u crveno užarene cipele i u njima plesati tako dugo dok se nije srušila mrtva.